

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ
Кафедра землеробства, геодезії та землеустрою

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший заступник ректора
Д.В. Бабенко

"30" 08 2021 р.

Гарант освітньої програми

В.В. Гамаюнова
"30" 08 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Землеробство»

Галузь знань	<u>20 Аграрні науки та продовольство</u>
Спеціальність	<u>201 Агрономія</u>
Освітньо-професійна програма	<u>Агрономія</u>
Ступінь вищої освіти	<u>Молодший бакалавр</u>
Семестр	<u>3-й</u>
Форма здобуття освіти	<u>(денна)</u>
Викладачі	Гамаюнова Валентина Василівна, д-р. с.-г. наук, професор, завідувач кафедри землеробства, геодезії та землеустрою, iskakovaos@mnaeu.edu.ua

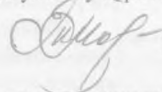
Розглянуто на засіданні кафедри землеробства, геодезії та землеустрою.

Протокол № 12 від «09» червня 2021 року.

Завідувач кафедри Гамаюнова В. В.

Схвалено науково-методичною комісією факультету агротехнологій.

Протокол № 10 від «17» червня 2021 року.

Голова науково-методичної комісії Манушкіна Т. М.

Схвалено на засіданні вченої ради факультету агротехнологій.

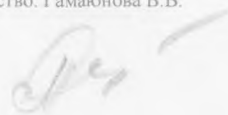
Протокол № 13 від «23» червня 2021 року.

Голова вченої ради Дробітько А. В.

Миколаїв
2021

1

Землеробство. Гамаюнова В.В.

1. Призначення навчальної дисципліни	<p>Навчальна дисципліна «Землеробство» є нормативною навчальною дисципліною в освітньо-професійній програмі підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» спеціальності 201 «Агрономія». Навчальна дисципліна «Землеробство» передбачає вивчення теоретичних основ і практичне засвоєння таких блоків питань, як захист рослин від бур'янів, сівозміни, обробіток ґрунту, особливості зрошеного землеробства, захист ґрунтів від ерозії.</p> <p>Здобувачі повинні оволодіти матеріалом, який характеризує історію, сучасний стан і перспективи розвитку систем землеробства у світі та в Україні. Особлива увага приділяється питанням раціонального використання земель, покращенню їх родючості, специфіці ведення землеробства в умовах різних форм власності на землю.</p>
2. Мета навчальної дисципліни	<p>Метою навчальної дисципліни є формування у студентів знань і умінь з біологічних та технологічних основ вивчення землеробства.</p> <p>Завдання дисципліни:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) вивчення проблем забруднення навколишнього середовища та ресурсозбереження в землеробстві. Основні резерви ресурсозбереження та зменшення енерговитрат; 2) вивчення теоретичних основ історії розвитку способів біологізації землеробства в країнах західної Європи та Україні; 3) Дати студентам знання з агрофізичних та біологічних факторів ґрунту, а також – способах його розширеного відновлення. <p>Предметом досліджень у землеробстві є ґрунт та рослини.</p> <p>Об'єктом досліджень у землеробстві є розробка для сільського господарства способів узгодження потреб культурних рослин із властивостями та якістю ґрунту й приземного шару атмосфери.</p>
3. Компетентності	<p><i>Інтегральна компетентність (Інт)</i></p> <p>Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теоретичних основ та методів відповідної науки і характеризується невизначеністю умов.</p>

	<p><i>Загальні компетентності (ЗК)</i></p> <p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК8. Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</i></p> <p>СК1. Здатність використовувати базові знання аграрної науки (рослинництво, агротехнології, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плідівництво, овочівництво, ґрунтознавство, механізація в рослинництві, захист рослин).</p> <p>СК6. Здатність застосовувати методи статистичної обробки дослідних даних, пов'язаних з біологічними та технологічними процесами в агрономії.</p> <p>СК7. Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їх впливу на навколишнє середовище.</p> <p>СК8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.</p> <p>СК9. Здатність прийняття рішень у конкретних виробничих умовах</p>
--	---

<p>4. Заплановані результати навчальної дисципліни</p>	<p>ПРН2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти. ПРН4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії. ПРН6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії. ПРН10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки. ПРН11. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов. ПРН14. Удосконалити виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.</p>
<p>знати:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - теоретичні основи та закони землеробства; - фактори життя рослин та їх регулювання в землеробстві; - показники родючості ґрунту та їх регулювання та шляхи відтворення; - бур'яни та заходи боротьби з ними; - наукові основи сівозмін, принципи їх проектування та освоєння; - наукові основи обробітку ґрунту; - агротехнічні вимоги до сівби с.-г. культур і заходи догляду за посівами.
<p>вміти:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - використовувати закони землеробства на практиці; - визначати та регулювати основні агрофізичні показники родючості ґрунту; - визначати видовий склад бур'янів, планувати систему заходів боротьби з ними; - розробляти структуру посівних площ, складати схеми сівозмін; - розробляти інформаційно-логічні моделі забур'яненості поля та обробітку ґрунту під окремі сільськогосподарські культури у різних ґрунтово-кліматичних умовах; - здійснювати агротехнічні заходи захисту ґрунту від ерозії; - оцінювати якість проведення окремих агротехнічних заходів.

5.Опис навчальної дисципліни	Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них: - лекції - практичні заняття - самостійна робота	26 / 0,87 кредитів 40 год. / 1,33 кредитів 54 год. / 1,8 кредитів			
Календарний план*					
№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин			
		лк	пз		ср
Модуль I					
1.	Закони землеробства, родючість і окультуреність ґрунту в землеробстві	2	2		8
2.	Агрофізичні показники родючості ґрунту	2	4		4
3.	Основні категорії режимів ґрунту (водний, тепловий, світловий, повітряний, поживний)	2	4		4
Модуль II					
4.	Біологічні особливості бур'янів	2	4		4
5.	Класифікація бур'янів	4	4		4
6.	Основні заходи боротьби з бур'янами	2	6		4
Модуль III					
7.	Сучасні підходи до добору культур у сівозмінах	2	4		10
8.	Сівозміна як підхід до підвищення продуктивності поля. Строки повернення культур.	2	2		6
Модуль IV					
9.	Механічний обробіток ґрунту та його завдання	2	4		4
10.	Системи обробітку ґрунту та їх особливості	4	4		6
11.	Оцінка якості обробітку ґрунту	2	2		
Всього		26	40		54
*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу					

6*. Порядок та критерії оцінювання	<p>Поточний контроль знань здійснюється шляхом усного опитування на практичних заняттях, письмового тестування, тестування за допомогою ПЕОМ, перевірки завдань самостійної роботи, а оцінювання виконується за бальною методикою ЄКТС.</p> <p>Форма підсумкового контролю – екзамен.</p> <p>Екзамен проводиться у письмовій формі у вигляді семестрового іспиту (за чотири-рівневою шкалою оцінювання). Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.</p> <p>Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.</p>
---	---

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти

Вид контролю знань студентів	Модулі (в балах)		Всього балів
	3	4	
Виконання практичних робіт	5-3	5-3	10-6
Виконання лабораторних робіт	5-3	5-3	10-6
Опитування, індивідуальне завдання	5-3	5-3	10-6
Виконання завдань самостійної роботи	5-3	5-3	10-6
Колоквіум	5-3	5-3	10-6
Тестування	5-3	5-3	10-6
Написання тез доповідей, участь у конференції			10-6
Участь у заходах неформальної освіти за наявності документального підтвердження			10-6
Всього за семестр	30-18	30-18	60-36
Крім того екзамен			40-24

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання - екзамен

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
82-89	B	4 (добре)
75-81	C	4 (добре)
64-74	D	3 (задовільно)
60-63	E	3 (задовільно)
35-59	FX	не зараховано з

		можливістю повторного складання 2 (незадовільно)
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 2 (незадовільно)
7. Політика курсу	<p>Основні принципи проведення занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку; - усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; - різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді; - курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання; - протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково. 	
8. Інформаційні джерела	<p>8.1 Базова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальне землеробство / Сценко В.О. та ін. Київ : Вища школа, 2004. 336 с. 2. Землеробство / Примак І.Д. та ін. К.: Твори, 2020. 578 с. 3. Кравченко М.С., Царенко О.М., Міщенко Ю.Г., Практикум із землеробства. Київ, 2003. 320 с. 4. Довідник бур'янів. URL:https://agrosience.com.ua/views/herba. 2008-2021. 	

5. Механічний обробіток ґрунту: історія, теорія, практика / Примак І.Д. та ін. Київ: Твори, 2019. 428 с.

6. Основи агрономії : навчальний посібник до практичних занять та самостійної роботи / Н. І. Хомик та ін. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2021. 320 с.

7. Петренко С. Д., Петренко О. В. Атлас бур'янів, комах-шкідників та хвороб польових культур. Київ: Сингента, 2018. 350 с.

8. Сівозміни / Примак І.Д. та ін. Київ: ЦП Копринт, 2019. 365 с.

9. Ушкаренко В.О., Вожегова Р.А., Глобородько С.П., Коковіхін С.В. Методика польового дослідження (Зрошуване землеробство) : навчальний посібник. Херсон : Олді+, 2021. 448 с.

10. Землеробство : метод. реком. до виконання практичних робіт для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня "Молодший бакалавр" початкового рівня (короткий цикл) спеціальності 201 "Агрономія" денної форми навчання / уклад. : В. В. Гамаюнова, Т. В. Качанова, О. Ш. Іскакова. Миколаїв : МНАУ, 2021. 80 с.

11. Землеробство [Електронний ресурс] : метод. реком. до виконання самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня "бакалавр" спеціальності 201 "Агрономія" денної форми навчання / уклад. : В. В. Гамаюнова, Т. В. Качанова, О. Ш. Іскакова. - Електрон. текст. дані. - Миколаїв : МНАУ, 2020. - 37 с.

12. Землеробство : методичні рекомендації для навчальної практики для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня "Молодший бакалавр" початкового рівня (короткий цикл) спеціальності 201 "Агрономія" денної форми навчання / уклад. : В. В. Гамаюнова, Т. В. Качанова, О. Ш. Іскакова. Миколаїв : МНАУ, 2021. 40 с.

8.2 Допоміжна література

13. Гамаюнова В. В., Костенко К. О., Ткаченко М. О. Значення родючості ґрунтів та можливі шляхи його відтворення у сучасному землеробстві // Розвиток аграрної галузі та впровадження наукових

	<p>освіти (за наявності), що надається інклюзивно-ресурсним центром.</p> <p>Можливість дистанційного (або очно-дистанційного) навчання з використання наступних засобів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2778) – лекційний матеріал, практичні завдання, напрями наукової та індивідуальної роботи, завдання для самостійної роботи); 2. Платформа онлайн-занять Zoom – для проведення індивідуальних практичних занять, консультацій тощо; 3. Електронний репозитарій МНАУ – для використання інформаційних матеріалів (https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=515); 4. Аудіо- та відеоповідомлення з лекційним матеріалом, поясненням особливостей завдань та напрямками їх виконання тощо; 5. Спілкування через електронну пошту (gamajunova2301@gmail.com) та телефонний зв'язок; 6. Залучення до освітньо-наукових заходів в онлайн-режимі; 7. Індивідуальний підхід до викладення матеріалу навчальної дисципліни; 8. Можливість залучення до освітнього процесу куратора академічної групи та людини, яка знаходиться поряд з здобувачем вищої освіти з особливими освітніми потребами (батьки, сестра, брат та інших).
10. Доступ до матеріалів навчання	<p>Робоча програма дисципліни, її силабус та навчально-методичний комплекс дисципліни (https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2778) з необхідним його наповненням розташовано на офіційному сайті Миколаївського національного аграрного університету (https://www.mnau.edu.ua).</p>

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

Д-р с.-г. наук, професор В. В. Гамаюнова
(підпис)